

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 3 juli 2018

Beheer en Realisatie - Openbare
Ruimte

**8 2018_B&W_00250 Nota van antwoord: schriftelijke vragen CDA
waterplantenproblematiek**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer B. Harmsma; mevrouw T. Jongman; de heer M. Scheringa; mevrouw Judith Groot, de, Secretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

Het CDA Steenwijkerland heeft schriftelijke vragen gesteld over het onderwerp: Natuur en (water)recreatie in balans?

Aanleiding voor het stellen van schriftelijke vragen zijn de artikelen die de afgelopen weken in de pers zijn verschenen over de aanwezigheid van waterplanten en de hierdoor ontstane belemmeringen voor de (water)recreatie. Er groeien meer waterplanten dan voorheen als gevolg van een verbetering van de waterkwaliteit. Voor de natuur een gunstige ontwikkeling, maar met name de recreatie ervaart belemmeringen.

Het CDA heeft de volgende vragen:

- Welke stappen zijn er gezet door de werkgroepen vanaf 2013 en wordt er nog steeds samengewerkt?
- Welke rol heeft de gemeente Steenwijkerland opgepakt vanaf 2013?
- Het waterschap heeft in 2014 in samenwerking met meerdere partijen 2 rapporten op laten stellen. Bent u bekend met deze rapporten en weet u wat er gedaan is met de aanbevelingen uit die rapporten?
- Wij hebben begrepen dat de rapporten o.a. adviseren te komen tot een pilot maaien in de oostelijke Belterwiede. Welke mogelijkheden zijn benut om die pilot uit te voeren en wie heeft daar regie op gevoerd?
- Het beheerplan voor de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben is in mei 2017 vastgesteld door de provincie Overijssel en het ministerie van Economische Zaken. Het maaien van waterplanten, onder voorwaarden, is opgenomen in dit plan. Heeft u en/of leden van de werkgroep geprobeerd invloed uit te oefenen op deze paragraaf in het beheerplan ten behoeve van een gunstig maaibeleid voor de wateren in onze gemeente?

- Tot nu toe lijkt de provincie niet open te staan voor een pilot, wat zou kunnen betekenen dat delen van de wateren in onze gemeente niet meer gebruikt kunnen worden voor recreatie en toerisme, bijvoorbeeld de zeilfunctie van de oostelijke Belterwiede. Bent u voornemens de provincie op andere gedachten te brengen?
- Welke stappen gaat u, liefst samen met betrokken partijen, de komende periode zetten om te zorgen dat de overlast van de groei van waterplanten beperkt wordt?

Onderstaand vindt u de integrale beantwoording op bovenstaande vragen.

Inleiding

Door het verbeteren van de waterkwaliteit groeien steeds meer waterplanten. Voor de natuur is dit een gunstige ontwikkeling, maar de gebruikers van het open water in onze gemeente ondervinden hierdoor steeds meer hinder.

Proces

Op initiatief van het waterschap is in 2013 een werkgroep gevormd. In deze werkgroep zaten vertegenwoordigers van waterschap, provincie, gemeente (deelnemer), natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Stichting waterrecreatie. De werkgroep heeft de waterplantenproblematiek in 2015 in kaart gebracht en mogelijke oplossingsrichtingen aangedragen. Dit is beschreven in de notitie "Waterplanten in recreatiegebied Wieden-Weerribben" en de notitie "Verkenning duurzaam maaibeheer oostelijke Belterwijde".

Een voorstel was/is om een pilot te doen in de oostelijke Belterwijde waarbij we uitgebreid maaien en tegelijkertijd kijken wat het effect is op de waterplanten. Om zo'n pilot te bespreken hebben we een bestuurlijk overleg met de provincie Overijssel voorgesteld. Met deze pilot wilden we vooral ervaring opdoen en kennis ontwikkelen. Dit kon dan meegenomen worden in het op te stellen beheerplan Natura 2000 Wieden-Weerribben. Hiermee zou het maaien van waterplanten als bestendig beheer en onderhoud geborgd kunnen worden.

De provincie Overijssel heeft begin 2016 echter aangegeven geen aanleiding te zien in een overleg met de gemeente. Ze stelt dat zij geen actief beheer voert op haar meren. Het eventueel maaien van waterplanten ziet de provincie dan ook niet als een van haar beheertaken. Wel wil ze, als verantwoordelijke voor de uitvoering van de natuurwetgeving, in het beheerplan Natura 2000 Wieden-Weerribben aangeven wat wel en wat niet mogelijk is qua maaien van waterplanten.

In 2017 is het beheerplan Natura 2000 Wieden Weerribben vastgesteld. We hebben daarbij nogmaals aangedrongen duidelijkheid te geven wanneer waterplanten gemaaid mogen worden en onder welke voorwaarden. Het maaien van onze watergangen / vaarwegen is in het beheerplan voldoende geborgd. Het maaien van de meren niet. Gesteld wordt dat zonder vergunningsprocedure op de meren slechts 10% van het areaal fonteinkruiden per jaar gemaaid mag worden (een vuistregel welke is overgenomen vanuit een landelijke richtlijn van Rijkswaterstaat).

Eind 2017 heeft de zeilvereniging bij ons aan de bel getrokken. Ze hebben gesproken met de provincie maar die neemt geen initiatief tot het maaien van de waterplanten. Wij hebben daarom begin 2018 een nieuwe werkgroep geïnitieerd met landelijke deskundige ondersteuning (Waterrecreatie advies). Overige deelnemers van deze werkgroep zijn vertegenwoordigers van Natuurmonumenten (als eigenaar van het meer), de provincie (als bevoegd gezag), waterschap, watersportverbond, KopTop, sportvisserij Oost Nederland en de zeilvereniging.

Geconstateerd is dat elders in het land op dit moment op meerdere locaties veel meer gemaaid wordt dan de 10%-richtlijn, zonder verslechtering van de natuurwaarden en waterkwaliteit. Het waterschap heeft aangegeven dat de kwaliteitsdoelstellingen belangrijk zijn (KaderRichtlijn Water) maar daarbij wel rekening wil houden met de belangen van de anderen zoals de recreatiesector.

Om deze redenen heeft de werkgroep de provincie en natuurmonumenten gevraagd mee te werken aan een pilot om gezamenlijk zonder vergunning, op basis van best beschikbare kennis te maaien.

Natuurmonumenten blijft vasthouden aan de 10%-richtlijn en is zich er van bewust dat daarmee de zeil- en recreatiefunctie van de oostelijke Belterwijde verval. Ze concludeert dat men ergens anders moet varen.

Bij de provincie hebben 3 gedeputeerden zich over deze problematiek gebogen (Maij - Natuur (CDA), Hijum - Economie (CDA) en Boerman - Water (CU)). Voor de provincie is de natuurfunctie leidend. Ook de provincie is zich er van bewust dat de zeil- en recreatiefunctie daarmee verval.

Te nemen stappen

Als gemeente zien we het belang van duurzame natuurontwikkeling. Wij denken dat het mogelijk is om de natuurdoelen te halen, ook als er een uitgebreider maaibeleid wordt toegestaan voor sommige meren. Wij zullen ons blijven inspannen om een juist evenwicht te vinden tussen het behalen van de natuurdoelen en het recreatief gebruik van sommige meren in onze gemeente. Met name het zeilen op de oostelijke Belterwijde zou volgens ons mogelijk moeten kunnen blijven. Om aan te tonen dat recreatief gebruik goed kan samengaan met ontwikkelen van natuur, blijven wij aandringen op het doen van een pilot in de oostelijke Belterwijde.

Vervolg

Wederom, maar dan bestuurlijk, gaan wij met de provincie in overleg om ook het zeilen, een lang verbonden activiteit, aan ons gebied in de toekomst te borgen.

Op korte termijn is tevens een bestuurlijke afspraak gemaakt met de zeilvereniging. Daarna volgen eventueel andere belanghebbenden.